

1 | **OBEC INFORMUJE**

- 2 | - Povinné čipování psů
- Zájezd Osvětim
- Odečet vodoměrů

3 | **DOŠLO DO REDAKCE**

- Slovíčkaření v Čisté
- Vycházka s myslivci do přírody

5 | **ZŠ A MŠ ČISTÁ**

- Nový školní rok
- Adaptační kurz

9 | **Z HISTORIE****OÚ Čistá**

Úřední hodiny:

Pondělí	8 - 11:30	12 - 17
Úterý	8 - 11:30	12 - 16
Středa	8 - 11:30	12 - 17
Čtvrtek	není úřední den	
Pátek	8 - 11:30	12 - 15

Sběrný dvůr obce Čistá

Provozní doba:

Středa	16 - 18 (duben-říjen)
	15 - 17 (listopad-březen)
Sobota	8 - 11

Pošta Čistá

Kontakt: 954 227 034

Provozní doba:

Pondělí	8 - 11	14 - 17
Úterý	8 - 11	13 - 16
Středa	8 - 11	14 - 17
Čtvrtek	8 - 11	13 - 16
Pátek	8 - 11	13 - 16

Praktický lékař pro dospělé:

ZZ Sedmíkráska s.r.o.

Mudr. Marie Jenšovská

Mudr. Jiří Jenšovský

kontakt: 737 526 622

Ordinační hodiny:

Úterý	7:30 – 13:00
Pátek	7:30 – 10:30

Praktický zubní lékař:

Mudr. Martina Svobodová

Kontakt: 723 778 187

313 549 401

Ordinační hodiny:

Pondělí	8 – 12
Čtvrtek	12:30 – 15:30
Pátek	8 – 12

Vážení spoluobčané,

od roku 2020 vstupuje v účinnost zákon č. 302/2017 Sb., kterým se mění zákon 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „veterinární zákon“). Dle veterinárního zákona je od 1.1.2020 povinné čipování psů.

Změny se týkají hlavně ze zákona povinné vakcinace psů proti vzteklině. Do r. 2020 stačilo vakcinovat každého psa proti vzteklině dle vakcinačního schématu výrobce a mít tyto vakcinace potvrzené v očkovacím průkazu psa.

Nově od r. 2020 vzniká chovateli zvířete povinnost mít každého psa označeného mikročipem, jehož alfanumerický kód bude zanesen v očkovacím průkazu psa. Jen u takto jednoznačně identifikovatelného psa lze považovat vakcinaci proti vzteklině za platnou. **Výjimku tvoří psi označení čitelným tetováním před 3. červencem 2011.** Štěňata musí být označena mikročipem nejpozději v době prvního očkování proti vzteklině (tedy nejpozději v půl roce věku).

Aby všichni chovatelé psů, s výjimkou výše uvedenou, od r. 2020 splnili svou zákonnou povinnost, budou muset mít své psí svěřence očipované a navakcinované proti vzteklině. Benefitem čipu je jeho možnost registrování v některém z registrů a tím usnadnění identifikace ztracených psů a jejich navrácení k majitelům. Za psa bez označení bude od roku 2020 hrozit správní řízení s uložením až 20tisícové pokuty, protože na psa bude pohlíženo, jako kdyby neměl platné očkování proti vzteklině.

Životnost čipu se odhaduje na 25 let. Mikročip je přibližně milimetr široké a centimetr dlouhé miniaturizované zařízení, které je naprogramováno čitelným kódem, který je jedinečný a neopakovatelný. Čip je možno aplikovat zvířeti v jakémkoliv věku.

Po označení psa mikročipem doporučujeme všem majitelům psů zaregistrovat se v Národním registru majitelů zvířat www.narodniregistr.cz/o-nas.php. Teprve po zaregistrování plní mikročip funkci prostředku k vyhledávání a nalezení vašeho psa v případě zaběhnutí.

V PŘÍPADĚ VAŠEHO ZÁJMU O ČIPOVÁNÍ VAŠEHO PSA, KONTAKTUJTE PROSÍM OBECNÍ ÚŘAD V ČISTÉ: tel. č. 313549454 – paní Královou do 15. 10. 2019. Na základě vašich požadavků obec zajistí hromadné čipování psů v obci. O přesném termínu a poplatku za čipování budeme občany informovat na webu obce, nebo jiným obvyklým způsobem, např. ve vývěsních tabulích a místním rozhlasem.

Blanka Čebišová, starostka obce

O BECNÍ ÚŘAD INFORMUJE

Upozorňujeme občany na zákaz **pálení** listí, kletí a na vypalování trávy. Tyto akce, byť jsou konány na Vašem vlastním pozemku, je nutné předem nahlásit na webové stránky hasičů <https://paleni.izscr.cz>.

Kdo má zájem o **kominické služby**, přihlaste se co nejdříve na obecním úřadě pí. Valigurčinové, nebo na tel. číslo 313 549 454.

Plán osazení obecního kontejneru na bio odpad

Říjen a listopad

víkend 5. a 6. 10. – Kůzová, Nová Ves, Křekovice
 víkend 12. a 13. 10. – Zdeslav, Lhota
 víkend 19. a 20. 10. – Kůzová, Nová Ves
 víkend 26. a 27. 10. – Zdeslav, Křekovice, Lhota
 víkend 2. a 3. 11. – Kůzová, Nová Ves
 víkend 9. a 10. 11. – Zdeslav, Křekovice, Lhota

Zájezd Osvětim

bohužel nevyšel podzimní termín zájezdu do Osvětimi pro velký zájem. V jednání je jaro 2020. Jakmile budeme mít zamluvený přesný termín zájezdu, dáme vědět všem přihlášeným na podzimní termín a samozřejmě i ostatním občanům. Kdo, by měl o zájezd zájem, ještě je několik volných míst.

Odkládání tříděného i netříděného odpadu

Apelujeme na všechny občany, aby se při odkládání odpadu řídili podle pokynů na odpadních nádobách a třídili podle tohoto návodu. Stejně tak je nutné odpad ukládat pouze do odpadních nádob a ne okolo. Za jeho naložení si svozová firma účtuje vícenáklady a ty jsou pak občanům rozpočítávány do ročního poplatku za likvidaci odpadu.

Rovněž tak ve sběrném dvoru jsou stanovena pravidla, která je nutno dodržovat (např. množství uloženého odpadu na osobu), neboť i tam rostou neúměrně náklady na likvidaci odpadu a ty se rovněž promítnou do výsledné ceny ročního poplatku.

Připomínáme, že od 1. 1. 2020 je možné do sběrného dvora odevzdávat jedlé oleje a tuky. Tyto musí slity v dobře uzavřené PET láhvi, která bude uložena do příslušné označené plastové nádoby.

POZOR – v prosinci 2019 bude prováděn znovu odečet vodoměrů

Vzhledem ke změně výše daně z přidané hodnoty u vodného a stočného od 1. 1. 2020 je nutné provést nové odečty vodoměrů k 31. 12. 2019.

Žádáme občany (především chataře a chalupáře) o součinnost, a to o provedení odečtu Vašeho vodoměru a nahlášení jeho stavu do 20. 12. 2019, aby mohl být proveden výpočet s platným DPH pro rok 2019.

STAV VODOMĚRU nahláste osobně nebo na tel.č. 313 54 94 54 pí. Valigurčinové.

Pokud nebude stav vodoměru nhlášen v uvedeném termínu (nejpozději do 20. 12. 2019), bude spotřeba stanovena průměrem z odběru za uplynulé období 1. 7. 2018 - 30. 6. 2019.

Pro občany se kromě dvojího odečtu vodoměru nic nemění. **Odečet je prováděn pouze pro účetní potřebu.** Poplatek za vodné a stočné v červnu příštího roku (složenko, kterou obdržíte) bude součtem obou odečtů (tj. k 31. 12. 2019 a k 30. 6. 2020), tedy za celé roční období 1. 7. 2019 - 30. 6. 2020. Splatnost poplatku zůstává k 31. 12. 2020.

Odečty vodoměrů v domácnostech bude provádět od 2. 12. do 15. 12. 2019 osoba pověřená obecním úřadem k provedení odečtu. Pokud nebudete zastiženi, prosíme o nhlášení stavu nejpozději do 20. 12. 2019.

Zároveň připomínáme úhradu vodného a stočného za rok 2019, termín splatnosti je 31. 12. 2019.

Naši zastupitelé

Jako redakce Čistického zpravodaje jsme se rozhodli postupně představit nové zastupitelstvo, zvolené v podzimních komunálních volbách. Tento měsíc bude odpovídat pan **Tomáš Vopata** (38 let, kandidát KSČM).

1. S čím přicházíš do zastupitelstva, co vidíš jako svoji prioritu?

Do zastupitelstva jsem se vrátil po čtyřleté pauze, před tím jsem v zastupitelstvu byl 8 let. Znovu zvolení do zastupitelstva mne docela překvapilo, byl jsem až v druhé polovině kandidátky. Tak jsem ani neočekával, že bych „prošel“, ale povedlo se. Tímto děkuji všem spoluobčanům za projevenou důvěru. Budu rád, když se na nás, na mě, budou spoluobčané obracet se svými požadavky a my, jako zastupitelé, se je budeme snažit vyřešit co nejlépe. A co je moje priorita? Asi nemám nic, co by bylo úplnou mojí prioritou. Spíš bych řekl PŘÁNÍ - aby se co nejdříve podařilo zrekonstruovat kulturní dům. To je asi nyní nejvíce zchátralá stavba v majetku obce.

2. Co tě udělalo v poslední době největší radost?

Jelikož jsem dlouholetým členem SDH a výjezdové jednotky obce, tak v poslední době mi udělalo radost, že se obci povedlo díky dotacím pořídit nový dopravní automobil. Bude to náhrada za dosluhující automobil značky Avia. Tímto bych rád, jménem všech členů výjezdové jednotky, chtěl poděkovat za pořízení a podporu ze strany obce.

DOŠLO DO REDAKCE

Slovíčkaření v Čisté

4. ročník **Slovíčkaření v Čisté** proběhl v sobotu 21. 9. 2019 opět v areálu Cihelna. Akce se zúčastnilo celkem 12 hráčů, rozdělených do 2 kategorií – dospělí a děti. V kategorii děti do 12let skončila na 3. místě Věnka Razýmová, na 2. místě Honza Vospáleka na 1. místě duo Denis Bedenk a ProkopTurek. V kategorii dospělých se nakonec na 3. místě umístil Vladimír Vácha, na 2. místě shodně skončili Tomáš Razým a Pavel Bedenka 1. místo vybojovala Věnka Čechová. Zvláštní ocenění dr. Krásenského za nejdelší utvořené slovo (proležeti) získala Lucie Bedenková.

Děkujeme všem hráčům za milou atmosféru a těšíme se za rok „naslovíčkařenou“
Klára a Věnka

Myslivecký spolek Javorna Čistá

zve děti a rodiče na

VYCHÁZKU S MYSLIVCI DO PŘÍRODY

v neděli **20. října 2019** – sraz ve **13 hod** u špejcharu
v Břežanech

Čeká Vás vycházka do přírody v okolí Břežan s cílem na farmě Hedecko. Cestou naučně-zábavný program pro děti s mysliveckou tematikou.
Možná zasadíme i strom ☺

Vezměte s sebou pevnou obuv a vhodné oblečení podle počasí.
Občerstvení zajištěno (opékání buřtů a limonáda pro děti zdarma).

CESTUJTE LEVNĚJI

s předplatným jízdným Integrované dopravy Plzeňska

Plzeňský organizátor veřejné dopravy

IDP NENÍ JEN PLZEŇ!

Vlakem a autobusem po celém Plzeňském kraji
#IDPnenijenPlzen

NOVÉ AKČNÍ JÍZDNÉ PRO DOSPĚLÉ!*

MĚSÍČNÍ PŘEDPLATNÉ

Cistá – Plzeň

zóny 033 | 029 | 022 | 021 | 001

dítě 340 Kč

student | senior 65+ 566 Kč

dospělý od 1 596 Kč*

Jesenice - Kralovice

zóna 033

dítě | student | senior 65+ 85 Kč

dospělý od 280 Kč*

Cistá - Plasy

zóny 033 | 029 | 022

student | senior 65+ 255 Kč

dospělý od 840 Kč*

* Akční jízdné platí v případě pořízení předplatného nejpozději tři dny předem před začátkem jeho platnosti. Platí pouze pro plnocenné jízdné ve vnějších zónách, neplatí pro síťové jízdné.

Předplatné je vázáno na Plzeňskou kartu. Kromě Plzně ji pořídíte i v:

Městský úřad Kralovice
Manětínská 493

Více informací o IDP najdete na www.poved.cz/cz/predplatne-idp/

1. ČTĚTE NÁVODY

Instalujte a užívejte tepelné a jiné spotřebiče v souladu s průvodní dokumentací výrobce.

2. HLÍDEJTE OTEVŘENÝ OHEŇ

Nenechávejte bez dozoru otevřený plamen svíček, sporáku, krbu a zvyšte opatrnost při vaření.

3. POZOR NA CIGARETY

Při kouření a odhazování nedopalků do odpadkových košů nedopalky vždy dokonale uhašte.

4. KONTROLA KOMÍNŮ

Dodržujte pravidla na údržbu a provoz spalinových cest.

5. TOPTE, JAK SE MÁ

Nedávejte do blízkosti topidel hořlavé látky, popel ukládejte do nehořlavé nádoby.

Měli byste si uvědomit, že odpovědnost za své chování a za technické zabezpečení svých domovů proti požáru nesete pouze vy sami! Aby k těmto požárům nedocházelo a nedocházelo k úmrtím a zraněním, dodržujte toto BEZPEČNOSTNÍ DESATERO.

6. POUČTE SVÉ DĚTI

Dejte z dosahu dětí zápalky, zapalovače, vysvětlíte jim nebezpečí vzniku požáru.

7. VYBAVTE SVOJI DOMÁCNOST

Instalujte hlásiče požáru, vybavte domácnost hasicími spreji a přenosnými hasicími přístroji.

8. UDRŽUJTE V POŘÁDKU UZÁVĚRY INŽENÝRSKÝCH SÍTÍ

Hlavní vypínače elektrického proudu, uzávěry vody a plynu musejí být řádně označeny a přístupné.

9. KONTROLUJTE ELEKTRICKÁ ZAŘÍZENÍ

Kontrolujte pravidelně stav spotřebičů a šňůrových vedení.

10. UDRŽUJTE PRŮCHODNÉ CHODBY A SCHODIŠTĚ

V případě požáru oceníte, že budete moci z hořícího domu rychle utéct a zachránit členy rodiny.

Nový školní rok u nás v Čisté...

Dne 2. 9. 2019 jsme slavnostně zahájili nový školní rok 2019/2020. Tak jako každý rok, tak i v letošním roce přivítala naše prvňáčky paní starostka Blanka Čebišová na obecním úřadě. Každý z prvňáčků si na památku odnášel šerpu a dárkový balíček. Na celou akci budou mít krásnou vzpomínku díky fotografiím pana Sklenáře.

Škola má v tomto školním roce **104 žáků**, z toho 16 prvňáčků a 10 žáků v devátém ročníku. Mateřskou školu navštěvuje 36 dětí. Nově zde působí paní Irena Kotoučová, Zuzana Machová, Barbora Hůlová na pozicích učitelky v MŠ. Soňa Králová rozšířila počet nepedagogických pracovníků a nastoupila na místo kuchařky ve školní jídelně.

V tomto školním roce opět nabízíme mnoho zájmových aktivit pro žáky. Nově byl otevřen „Badatelský klub“ pod vedením p. uč. Jelínkové. Přibyla i nabídka hudebně zaměřeného kroužku „Hra na flétnu“, který povede Ing. Daniel Váhala a Mgr. Slavěna Razýmová. Škola poskytuje 18 zájmových kroužků. Celý pedagogický sbor se stará o pestrou nabídku výchovně - vzdělávacích akcí, které jsou již částečně naplánované na celý školní rok.

V prvních dnech školní docházky absolvovali všichni žáci i učitelé velmi oblíbený zážitkový program „Adaptační kurz“. V rámci minimálního preventivního programu „Etické dílny“ se zúčastnili děti z MŠ a žáci 1. a 2. ročníku programu „Jak se máš?“, který byl zaměřen na posílení komunikačních dovedností, ohleduplnosti a zvládání emocí. Dne 24. 9. navštívili žáci z II. stupně divadlo Alfa a ještě tentýž den odjeli žáci z 8. a 9. ročníku na výstavu mincí do Rakovníka. Ve středu 25. 9. naši školu reprezentovali žáci na ekologické a sportovní soutěži v Rakovníku. Pro naše nejmenší se 26. 9. uskutečnily tvořivé dílny v MŠ s názvem „Jablíčkování“, které byly určené pro děti a jejich rodiče.

Věřím, že i letošní školní rok prožijeme ve zdraví a s úsměvem na rtech. Těšíme se na spolupráci ze strany rodičů, veřejnosti a zřizovatele.

Ing. Marie Kruntová

Školní rok začíná aneb Adaptační kurz

Stalo se už jaksi tradicí, že nový školní rok zahajujeme soustředěním žáků mimo budovu školy, adaptačním kurzem. Soustředěním, které poskytuje skupině lidí možnost vzájemně se hlouběji poznat a stmelit kolektiv. Procesy vzájemného sbližování a poznávání obvykle trvají měsíce, adaptačním kurzem je lze nastartovat a urychlit během několika dní. Letos jsme byli opět od 4. do 6. září ve Vojtově mlýně, který je pro tyto účely jako stvořený. Z pohledu všech se celá akce velmi vydařila a to nejen díky dětem, pedagogům a zaměstnancům školy a správě areálu. Velký podíl na zdárném průběhu má náš sponzor AGRO – Javorna, spol. s r. o. Bez jejich finanční pomoci by vše bylo mnohem obtížnější. **Děkujeme.**

A. Ryvolová

Takto hodnotili letošní adaptační kurz žáci 9. ročníku.

„Začátkem nového školního roku jsme se zúčastnili adaptačního kurzu, který proběhl už tradičně ve Vojtově mlýně. Jeho tématem byla letos ČÍSLA a hry s kostkou. Každý žák obdržel po příchodu do střediska svoji kostku, kterou si musel sřezit jako oko v hlavě. První den se nesl v poklidnějším duchu. Ubytování a zabydlení se. A tak jsme středeční odpoledne strávili celoškolským hraním zábavných her již zmiňovanou kostkou a s čísly. Večer jsme se sešli všichni u táborového ohně, kde jsme si zahráli Bingo – hra samozřejmě s čísly. Výherce směl spát pod hvězdami. Hlavní cena byla totiž dekorační lampička s hvězdičkami. Zazpívali jsme si, a když malí odešli spát, pak Kristýna Nováková, žákyně 9. ročníku předvedla, co se naučila. Hrála na ukulele a my jsme si spolu s ní zazpívali.“

Čtvrtek, nejdelší den kurzu byl spíš sportovního rázu. Dopoledne žáci 2. stupně v lese vyhledávali přírodní materiály na zhotovení „bunkru“, v němž proběhlo speciální setkání. Samozřejmě nesměl po obědě chybět odpolední klid. Po odpočinku jsme strávili odpoledne hraním různých sportovních her, soutěžemi, nechyběla při nich logika a strategie, jak říkala p. učitelka. Po večeri jsme se mohli podívat na film. Tohle „kino“ se minulý rok osvědčilo, a tak jsme zkoukli a naučili se „Jak vytrhnout velrybě stoličku“ a šli příjemně

unaveni spát. Podle toho, jak tyto tři dny hodnotili spolužáci, byl letošní adaptáček opět pozitivním zahájením naší nadcházející desetiměsíční práce. Všichni se už těšíme na ten příští. Jen pro nás deváťáky už bude jindy a s jinými spolužáky.
„Děkujeme.“

Autorkou slohové práce, ze které je tento úryvek, na téma Adaptační kurz šk. r. 2019/2020 je Andrea Mihálová

Přehled plánovaných akcí na měsíc Ř Í J E N ZŠ a MŠ Čistá

- 1. 10. **VÝCHOVNÝ KONCERT**, děti předškolního věku a I.st. (vstupné 50,-Kč)
- 2. 10. **VYTRVALEC RAKOVNÍK**, sportovní soutěž pro vybrané žáky
- 6. 10. – 11. 10. **INTENZIVNÍ PLAVECKÝ KURZ**, Železná Ruda
- 7. 10. **ZASEDÁNÍ ŠKOLSKÉ RADY**, od 17:00 hod.
- 15. 10. **DOPRAVNÍ HŘIŠTĚ**, pro I.st. ZŠ
- 15. 10. **KINO KRALOVICE**, pro děti z MŠ
- 22. 10. **ŠKOLNÍ ZRALOST**, beseda pro rodiče MŠ, od 16:30 hod.
- 23. 10. **FOTOGRAFOVÁNÍ MŠ**

Podrobné informace najdete na: www.zsmcista.cz

Facebook: ZŠ a MŠ Čistá

Marie Krunťová

Mlynářství a mlynáři v našem kraji

Mlynářství bylo jedním z nejstarších a nejdůležitějších řemesel, neboť se úzce přimykalo k životu člověka, připravujíc mu potravu.

Uměle vytvořeným příkopem- náhonem byla voda přiváděna do mlýnské nádržky. Odtud pak voda tekla na dřevěná vantroka, ze kterých padala do korečků vodního kola. Toto vodní kolo stálo v dřevěné boudě – lednici, která chránila dřevěné lopatkové kolo před působením slunce a mrazu. Padající voda pak vlastní vahou mlýnské kolo roztáčela. Dubový hřídel hnacího kola, uváděl do pohybu paleční kolo (ozubené kolo), které pomocí palců přenášelo sílu na vertikální vřeten a které bylo umístěno v mlýnici. Mlýnice bývala většinou vyšší budova, kde mlecí stroj, tzv. mlýnské složení stál mezi přízemím a patrem, zanáškou. Obilí určené k semletí se na zanášce sypalo do dřevěného koše o obsahu až 200 kg, jehož regulovatelným dnem padalo do středového otvoru horního mlecího kamene (běhounu), který se otáčel po kameni nepohyblivém (spodku). Pohyb běhounu umožňoval svislý železný hřídel s nasazeným cévníkem, kterým otáčelo výše zmíněné paleční kolo.

Nejdůležitějším činitelem byl před staletími mlýnský kámen. Pro drahotu francouzských mlýnských kamenů, byly zejména menší mlýny nuceny používat levnější kameny pískovcové. Pískovcový lom se nacházel nedaleko Potvorova a několik jich také bylo v okolí

Manětína. Mlýnské kameny s navazujícím zařízením tvořily mlýnské složení, které se skládalo z koše, běhounu, spodku, cévníku, palečního kola, hřídele, kobylice, hasačerta, moučnice, pytlíku a mouční truhly. Mlýnské kameny – žernovy, byly rýhované a mezi oběma kameny se melivo roztíralo od středu ke kraji a propadalo přes moučnici pytlíkem na síta a do moučné truhly. Třídění meliva umožňovalo natřásací zařízení, zvané hasačert. Melivo se mlelo několikrát, vynášelo na zanášku a výrobní postup se opakoval. Přepad pytlíku nebo žejbra mlynáři vraceli zpět na kámen, u žita čtyřikrát a u pšenice pětkrát. Ze žita tak dostávali dva typy mouky, z pšenice tři: bělku, podbělku a mouku kruchovou – zadní. První mouka byla nejbělejší – Vejražka.. Mlecí výsledky na starém českém složení byly velmi dobré.

Obecní mlýn na Vidomi se v Čisté uvádí již v roce 1350. Tento mlýn neměl do mlýnské nádržky přítok a byl odkázán na vodu spadlou z nebe. Byl nazýván mlýnem Nebeským. Tlupa lupičů v roce 1534 tento obecní mlýn přepadla, vybila a vypálila. Vůdcem lupičů byl Jaroš Holub z Modřejovic, který byl o rok později dopaden a dodán útrpnému právu do Rakovníka. Čistečtí sami opatřili mistra popravního. Obec z tohoto obecního mlýna platila vrchnosti 80 kop ročně. K tomuto platu byla obec vázána, i když byl mlýn pustý. V roce 1666 povolila vrchnost

Z HISTORIE

čisteckým, aby při rybníce na Vidomi, na svůj náklad pustý mlýnec opravili a k starému platu ještě 30 zlatých rýnských přidávali. Pro nedostatek vody tento mlýn na Vidomi nebyl již více obnoven – opraven. Tomuto mlýnu na Vidomi se říkalo „Dej Pánbu“, protože se tam mlelo, jen když Pán Bůh dal vodu.

Posledním, avšak mocným přítokem řeky Berounky je **Javornice**, která sbírá své prameny na hubertském polesí nedaleko zámku Hubert. **Tento** tok potoka Javornice v našem sousedství, měl stálejší vodu a byla proto na něm vystavěna řada mlýnů. Byly to mlýny o jednom, dvou i třech mlýnských složení na svrchní vodu tekoucí vantrokami na dřevěná vodní kola, pomocí kterých bylo poháněno nejen mlýnské složení, ale také také pila, valcha i stoupa. Na území politického okresu Kralovice vstupovala Javornice nedaleko Plačkova – Truksova mlýna a tato levná vodní síla Javornice dále poháněla celkem 12 mlýnů. Byly to mlýny: Drahotův, Jiříkův-Kočkův, Obecní mlýn pod Horami, Valchu soukenickou, Žaloudkův, (Bubeníčkův, Pátkův mlýn), Vožehův mlýn, Zimerhaklův mlýn (Strakův mlýn), Cukrův (Štětkovský, Čížův mlýn), Uhrův mlýn, Správkův (Machův mlýn), Kubův mlýn.

Jaroslav Sklenář
/redakčně bez zásahu/

Co se psalo před 100lety?

Uložení zeleniny v domácnosti

Není přehánáno, tvrdí-li se, že skoro polovina veškeré zeleninové sklizně na podzim propadne v zimě zkáze a shnije. To odstrašuje od pěstování zeleniny po domácku. Ale vinu má neznalost hospodyně, jak se zeleninou zacházeti. Zelenina sice vyroste, sklídí se, ale málo se z ní užije, protože se valem kazí. Kdyby se tak mělo dít i zahradníkům odborným, pak by každý musil zahradničení zanechat, an by měl více škody než užitku.

První zásadou zahradničení jest: „Nechat uzrát a teprve klidit.“ Právě jako ovoce a brambory musí úplně uzrát než se sklízí, také zelenina musí se nechat úplně uzrát, aby přes zimu vydržela. Vidíme to na ovoci letním, na letní zelenině, na letních bramborách, že se nedá nic z toho dlouho uložit čerstvé, nýbrž že se to musí sušit, sterilizovat a brambory a zelí letní sníst. To každá hospodyně dobře chápe, to že se nedá udržet a to samé jest při zimním ovoci a zimní zelenině. Ta musí úplně uzrát, aby se udržela. Trvají-li deště, tedy se sklizeň až o tři neděle zdrží, ale musí se vyčkat, až deště ustanou a zelenina dozraje.

Před měsícem říjnem neuzraje žádné zelí, žádný celer, pór, řípa a vůbec žádná zelenina kořenová ani tenkrát, když lehké mrazíky uhoří často na konci října, neškodí zelenině v zemi. Není mráz v tomto čase nikdy pod 2-3 stupně. Ten neškodí ani zelí, natož kořenům v zemi. Právě naopak, lehký mráz zelenině prospívá, zrání urychlí, poněvadž vypudí škroboviny z natě do kořenů a ty stanou se cennější a trvanlivější.

Žádné hospodyně nenapadne červencové nové brambory ukládat na zimu neb aspoň na dlouho, protože ví, že se zkazí. Teprve podzimní brambory jsou moučnaté, tedy škrobovitě, uzralé a udrží se uložené v chladnu a suchu do příštího jara, ano až do srpna.

Totéž platí o zimní zelenině. Ta je jako brambory rostlina dvouletá, která v prvním roce roste, zraje, v sobě velké zásoby škrobu nahromadí a proto je schopna v příštím jaře tuto škrobovinu proměnit v cukr a jiné šťávy zeleninové, čímž nabývá schopnosti pučeti, růsti, kvěsti a přinést semeno, které potřebuje delšího času k uzrání. Při sklizni zeleniny musí se postupovat opatrně, aby se kořeny zeleninové nepoškodily, protože se pak kazí. Nejvhodnější doba ke sklizni jest od poloviny měsíce října do poloviny listopadu, v dny, kdy je sucho a odpoledne, kdy zelenina jest také suchá. Zelí se opatrně uřízne od košťálu, hlávky položí opatrně do košů a odnesou tam, kde mají přezimovat, do komory nebo do sklepa, suchého a vzdušného, kde nemrzne.

Sklepy v městech, kde jsou také dílny nebo ústřední topení se pro zeleninu nehodí. Tam je teplo a málo se větrá. Ve sklepě, kde je zelenina, nesmí být tepleji než 4-5 stupňů. Proto má být ve sklepě teploměr, aby se teplota mohla snížit otevřením nebo zvýšit zavřením, po případě zavěšením oken.

I za mrazu musí se sklep provětrat, protože, je-li tam zelenina, sklep se ohřívá.

Všechna zelenina kořenová, celer, řípa, mrkev, petružel, dá se do vlhkého písku, vybere se pouze zdravá, nepoškozená. Nesmí se v písku dotýkati jedna druhé a tak se chrání před hnilobou.

Je-li zelenina v krechtu neb jámě, zakryje se dobře hlínou a navrch listím. Odebírá-li se něco z toho, musí se tak dít za dne bez mrazu, jinak tam mráz vnikne a zelenina by se zkazila. To samé platí o bramborách.

Poupatová kapusta, karfiol ano i kedlubny se zasadí i s kořenem do vlhkého písku ve sklepě a tak uchovají čerstvé velmi dlouho. Uschne-li písek, musí se pokropit.

Zahrada v říjnu

V zahradách zeleninových začíná sklizeň zeleniny zimní, která se ale musí nechat co možná nejdéle na vzduchu. Kdo hodně pozdě sklízí, ten sklízí dvojnásobně. Kdo příliš brzo začne, připraví se o zásoby, protože časně sklizená zelenina hnije a kazí se. Všechna zelenina musí uzrát a zelí, celeru a jiné zimní zelenině pranic neškodí, přestojí-li venku několik lehkých mrazíků. Mezitím se musí větrat sklep ve dne v noci, rovněž později, když je zelenina v něm uložena, se musí větrat, protože uložená tam zelenina vyvinuje značné teplo.

Zelenina se nesmí ukládat mokrá, nýbrž vždy suchá, trochu zavadlá. Je-li sklep jen trochu vlhký, nesmí se tam zelí v hlávkách vůbec uložit, protože by shnilo. To se musí dát do vzdušné komory a dokud nezmrzne, tedy na půdu, nesmí se však zapomenouti uložit ho jinam, aby nezmrzlo, nebo aby tam, nemrzne-li nezůstalo příliš dlouho, čímž vyschne a ztratí šťávu. Často za 14 dní shnije ve sklepě vše, co nezkušený zahradník za celé léto vypěstoval a to odstrašuje od zahradničení.

Také brambory musí se nechat v poli uzrát a teprve zralé a suché se uloží do sklepa. I třetina bramborové sklizně se zkazí, protože ukládá se buď nezralá neb mokrá. Špenát, kapusta poupatová, pór zůstanou v zemi. To snese zimu, ale musí se opravit ploty, aby se na zeleninu nedostali zajáci, králíci a jiní mlsouti. Prázdné záhony se dobře pohnojí a zryjí. Dle plánu zaseje se na některý záhon špenát. Vyrostे do zimy, přezimuje a na jaře poskytne znamenitou potravinu. Musí se v semenářství žádati semeno, které se hodí na přezimování, protože jest také špenát letní.

V zahradě ovocné se také sklízí zimní ovoce a ukládá přebrané, na vzduchu osušené. Na stromy lepí se lepkavé pásy, aby housenky ze spadlého ovoce nemohly vylézt na stromy a zase se zakuklit. Stará rozpukaná kůra, mech, lišeje se oškrabou, ale nesmí se to nechat na zemi ležet, aby z toho nevylezl zase hmyz, nýbrž se to oškrabe na kus pytle a hned se to spálí, aby se vajíčka hmyzu zničila. Kde je toho zapotřebí, mohou se vysazovat nové stromky. Kde na to není čas, připraví se jámy pro sázení na jaře.

I u zahrady ovocné se opraví plot, aby v zimě zající kůru neohryzli. Kde stojí stromy volně v sadě nebo poli, musí se obílit, mladé ke kolenům přivázat, aby je zimní větry nezlámaly a půda kolem stromů se taky obryje, aby zalezlý tam hmyz dostal se hloub a nemohl se dostat na povrch. Nikdo nevěří, co stromů se zachrání touto malou péčí, jim věnovanou.

Recept na říjen

Bramborové omelety

K šesti vařeným, strouhaným bramborům dá se vejce, sůl a mouka, třeba lžíce mléka a vypracuje se hebké těsto. Udělají se kuličky, které se rozválejí na placky, naplní sekaným uzeným masem, které se udusilo na cibulce se zelenoupetruželí, sbalí se, kladou vedle sebe na vymazaný rendlík, zalejí trochou mléka, pokladou kousky másla a do žluta upečou.

čerpáno z Kuchyňského kalendáře z roku 1919

HASIČSKÉ OKÉNKO

SPOLKOVÉ ZPRÁVY

• Výjezdová jednotka

Zásahová činnost od 22. 8. 2019 – 29. 9. 2019

V tomto období jednotka zasahovala u tří událostí a to:

Dne 27. 8. 2019 jednotka byla vyslána KOIS k požáru strniště a příkopu u silnice směr Čistá Kožlany o rozloze 50m² v k.ú. Břežany. Jednotka došla na místo jako první. Po příjezdu velitel jednotky Čistá provedl průzkum a jednotka provedla hašení pomocí vysokotlakého proudu. Po příjezdu HZS Rakovník bylo provedeno dohašení požářiště. Po úplném uhašení provedla jednotka úklid vozovky a odjela zpět na stanici.

Dne 27. 8. 2019 byla jednotka opětovně vyslána k požáru kombajnu a obilí u obce Drahouš. Po příjezdu na místo zásahu použita otočná proudnice na CAS pro uhašení oboraného obilí, a dále pro ochranu okolního porostu. Dále provedeno odpojení akumulátoru zasaženého kombajnu. CAS - 25 RTHP ponechána jako záloha na místě zásahu.

Dne 21. 9. 2019 byla jednotka KOPIS Kladno vyslána k požáru travního porostu u obce Šípy. Jednotka mimo návrhář vyjela s technikou CAS - 25 RTHP a DA - L1Z. Po příjezdu bylo průzkumem zjištěno, že hoří travní porost o rozloze cca 20x50 metrů. Jednotka na likvidaci nasadila 1 x vysokotlaký proud a 1 x D proud. Během lokalizace se na místo dostavila jednotka HZS Rakovník, která nemusela zasahovat. Jednotka provedla jedno doplnění CAS - 25 z hydrantu Agro Šípy. Po likvidaci bylo místo předáno majiteli na dohled. Po konečné likvidaci se jednotka vrátila na základnu.

Odborná příprava a údržba techniky

U jednotky opětovně druhou neděli proběhla odborná příprava, zkouška a údržba techniky a agregátů.

Během měsíce proběhly povinné kondiční jízdy strojníků s CAS.

Dne 14. 9. 2019 došlo k dlouho očekávané události a to převzetí nového dopravního automobilu z rukou paní starostky Blanky Čebišové do výjezdu. Po soutěži „O pohár starostky“ bylo za účasti několika významných hostů a jednotek z okolí předáno vozidlo DA L1Z Ford Transit s přívěsem na hašení. Tato pro nás významná akce se nesla v přátelském duchu, která byla završena přátelským posezením pod stanem na hřišti. **Tímto jednotka velice děkuje vedení obce v čele s paní starostkou Blankou Čebišovou za spolupráci na úseku požární ochrany a za zájem o bezpečnost obyvatel v našem regionu.**

• Prevence a výchovná činnost

Jak již bylo zmíněno, proběhla dne 14. 9. 2019 jako každý rok netradiční požární soutěž „O pohár starostky“. Soutěže se zúčastnilo 5 družstev mužů a 4 družstva žen. I tentokrát se vše vydařilo na jedničku. Zásahu na tom má naše vedení SDH, naše děvčata a samozřejmě i ostatní kdo přiložil ruku k dílu.

Foto nového dopravního automobilu DA L1Z Ford Transit

Prodej slepiček

Červený Hrádek prodává slepičky **našeho chovu** typu **Tetra** hnědá, **Dominant** ve všech barvách a slepičky **Green Shell**-typu Araukana. Stáří 14- 19 týdnů, cena 159 -209,- Kč/ks.

Prodej: 24. října 2019 Čistá - hostinec U Šimků – 14.45 hod.

Výkup králíčích kožek - cena dle poptávky.

Info: Po-Pá 9.00-16.00hod, tel. 728 605 840, www.drubezcervenyhradek.cz

P LACENÁ INZERCE

Výpis usnesení ze zasedání Zastupitelstva obce Čistá č. 11, ze dne 29. srpna 2019

Návrh usnesení č. 116/19: ZO schvaluje navržený a doplněný program jednání 11. zasedání ZO.

Pro - 8 Proti – 0 Zdržel se – 0, **USNESENÍ č. 116/19 BYLO SCHVÁLENO.**

Návrh usnesení č. 117/19: ZO schvaluje navýšení rozpočtu příspěvkové organizace ZŠ a MŠ Čistá o 250.000,- Kč.

Pro - 8 Proti – 0 Zdržel se – 0, **USNESENÍ č. 117/19 BYLO SCHVÁLENO.**

Návrh usnesení č. 118/19: ZO schvaluje zhotovitelem akce „Oprava kapličky v místní části Křekovice“ firmu KRÁL PM CENTRUM s.r.o., IČ 25220799, Chebská 79/23, 32200 Plzeň za celkovou nabídkovou cenu 314.900,- Kč bez DPH a pověřuje starostku podpisem smlouvy o dílo.

Pro - 8 Proti – 0 Zdržel se – 0, **USNESENÍ č. 118/19 BYLO SCHVÁLENO.**

Návrh usnesení č. 119/19: ZO souhlasí a nemá námitek k připojení domovní čistírny odpadních vod z čp. 7 v obci Kůzová do volné výusti potoka.

Pro - 8 Proti – 0 Zdržel se – 0, **USNESENÍ č. 119/19 BYLO SCHVÁLENO.**

Návrh usnesení č. 120/19: ZO schvaluje dodavatelem elektrické energie od 1. 1. 2020 společnost Amper Market, a.s., Praha 4 a pověřuje starostku podpisem smlouvy.

Pro - 7 Proti – 0 Zdržel se – 1 Votroubek R., **USNESENÍ č. 120/19 BYLO SCHVÁLENO.**

ŘÍJEN Čistá

20. 10. 2019, 13:00h - Vycházka s myslivci do přírody

Okolí

12. 10. 2019, 20:00h – Hudební cesta po východní Evropě, KD Jesenice

13. 10. 2019, 14:00h – Kožlanská drakiáda, letiště Kožlany

26. 11. 2019, Podzimní oživlá prohlídka v muzeu, Mariánská tynice

31. 10. 2019, 19:00h – Commedia Finita - divadelní představení pražského divadla, BIO Střela Plasy

LISTOPAD

Čistá

10. 11. 2019, 17:00h – Poslední let broučků, sraz u budovy školy

29. 11. 2019, 19:00h - Jaroslav Hutka – koncert k výročí sametové revoluce, Hospoda u Srdíčka Břežany

KULTURNÍ AKCE KRALOVICE

září - prosinec 2019

www.mestokralovice.cz/meks

září

2. 9. - POHYBOVÝ KURZ PRO ŽENY - 19.00 hod.
 8. 9. - ZAHÁJENÍ KURZU SPOLEČENSKÉHO TANCE A VÝCHOVY PRO MLÁDEŽ - 13.30 hod.
 9. 9. - KURZ ANGLICKÉHO JAZYKA - INFORMATIVNÍ SCHŮZKA - 17.00 hod.
 19. 9. - DVA NAHATÝ CHLAPI - divadelní komedie - 19.00 hod.
 hrají: M. Zounar, M. Kraus, M. Randová, D. Šinkorová
 20. 9. - TRHY - nám. Kralovice
 27. 9. - DISKO - B-CLUB - DJ BUTAN - 21.00 hod.

říjen

2. 10. - JAKUB SMOLÍK S KAPELOU - 19.00 hod.
 5. 10. - I. PRODLOUŽENÁ ZÁKLADNÍHO TANEČNÍHO KURZU - 20.00 hod.
 12. 10. - SIFON - 21.00 hod.
 18. 10. - TRHY - nám. Kralovice
 18. 10. - DISKO - B-CLUB - DJ BUTAN - 21.00 hod.
 26. 10. - LUCIE revival - 21.00 hod.
 27. 10. - ZAHÁJENÍ TANEČNÍHO KURZU PRO DOSPĚLÉ TANEČNÍ PÁRY - 17.00 hod.

listopad

1. 11. - II. PRODLOUŽENÁ ZÁKLADNÍHO TANEČNÍHO KURZU - 20.00 hod.
 9. 11. - OXFORDS - 20.00 hod.
 10. 11. - ZPÍVÁME A TANČÍME S MÍŠOU - STRAŠIDEL SE NEBOJÍME - 15.00 hod.
 15. 11. - TRHY - nám. Kralovice
 15. 11. - DISKO - B-CLUB - DJ BUTAN - 21.00 hod.
 19. 11. - KONCERT PAVLÍNY SENIČ A BOHUŠE MATUŠE - 18.30 hod.
 28. 11. - ROZSVÍCENÍ VÁNOČNÍHO STROMEČKU - 18.00 hod.
 29. 11. - PLES STŘEDNÍ ŠKOLY KRALOVICE - 20.00 hod.

prosinec

3. 12. - FANTASTICKÁ ŽENA - divadelní komedie - 19.00 hod.
 hrají: D. Šoltýsová, P. Solafíková, J. Škvřna, V. Krátký, O. Volejník
 6. 12. - ZÁVĚREČNÁ LEKCE TANEČNÍHO KURZU - 20.00 hod.
 7. 12. - EXTRA BAND revival - 21.00 hod.
 8. 12. - VÁNOČNÍ BESÍDKA - 14.00 hod.
 13. 12. - DISKO - B-CLUB - DJ BUTAN - 21.00 hod.
 20. 12. - TRHY - nám. Kralovice
 25. 12. - MR. FEELGOOD - 20.00 hod.
 31. 12. - SILVESTR - hraje DJ BUTAN

Těšíme se na Vaši návštěvu

Informace a předprodej vstupenek - MěKS Kralovice, tel.: 731 556 072, 603 311 113, mekskralovice@seznam.cz

**19. října 2019
20.00 hod.**

Kulturně společenské centrum Jesenice

Vstupné 200 Kč (předprodej) / 250 Kč (na místě)

Předprodej vstupenek na Městském úřadě Jesenice u p. Klementovičové
Pořádá Kulturní komise při MěÚ Jesenice

Zde může být i Váš plakát, pokud ho doručíte do 25. dne v měsíci před uzavěrkou. Stejně tak rádi zveřejníme i další pozvánky, články a názory. Zaslání podkladů elektronicky (cista.obecni-urad@seznam.cz) samozřejmě preferujeme. Ideálně jako textový soubor v programu Word.

Svatováclavská pouť ve fotografiích

ČistECKý zpravodaj vydává obec Čistá, evidováno Ministerstvem kultury české republiky, č.j. MK ČR E 10808
odpovědná redakce: Kulturní výbor zastupitelstva obce Čistá